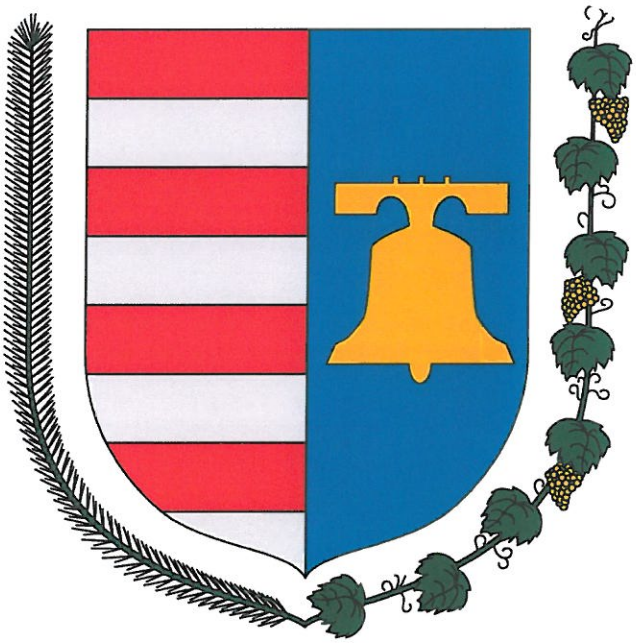
ŐRBOTTYÁN VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK

ŐRBOTTYÁN

SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJA

2015.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés ... 3
2. Elvi alapok ... 4
2.1 Jövőkép meghatározása (vízió) ... 4
2.2 Alapelvek ... 5
2.3 Értékek meghatározása ... 5
2.4 Szolgáltatásszervezési koncepció célja ... 6
2.5 Szolgáltatásszervezési koncepció feladata ... 6
2.6 Célterületek ... 6
2.7 Célcsoportok ... 7
3. Helyzetkép ... 7
3.1 A település helyzetét bemutató általános adatok ... 7
3.2 Demográfiai adatok ... 8
3.3 Foglalkoztatottság helyzete, jövedelmi viszonyok ... 10
3.4 A szociális ellátások jellemzői a településen, aktuális adatok ... 11
3.4.1 Az ellátási kötelezettség jelenlegi állapota ... 11
3.4.2 Pénzbeli ellátások ... 11
3.4.3 Természetben nyújtott szociális ellátások ... 12
3.4.4 Szociális szolgáltatások ... 13
4. Feladatok, fejlesztési irányok a szolgáltatások biztosításának egyes szintjein ... 14
4.1 Az önkormányzat szabályozási hatáskörében ... 14
4.2 Önkormányzati ellátási szintű feladatok ... 15
4.3 Intézményi szintű feladatok ... 16
4.4 Közreműködők az előkészítés, a végrehajtás és az ellenőrzés szakaszaiban ... 16
4.5A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények ... 17

1. Bevezetés

Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy Magyarország törekszik arra, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Magyarország a szociális biztonságot a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.
A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakba: Szt.) kisebb-nagyobb módosításokkal, de alapelveiben nem változva még ma is az intézmények és intézkedések rendszerének egyik alappillérét jelenti és orientációs pontot képez a szociális biztonság kérdéskörében.

Az Szt. 92. § (3) bekezdése előírja, hogy a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás kétévente felülvizsgálja és aktualizálja.

Tekintettel arra, hogy 2014. január 1-től Őrbottyán szociális feladatai nem társulás keretében, hanem önállóan látja el, ezért a városban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót kell készíteni.

Az Szt. 92. § (4) bekezdése meghatározza azokat az alapvető tartalmi elemeket, melyeket a koncepciónak tartalmaznia kell:
a) a lakosságszám alakulása, a korösszetétel, a szolgáltatások iránti igények,
b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete, ütemterv a szolgáltatások biztosításáról,
c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatai, az esetleges együttműködés keretei,
d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségessége.

Az Szt. meghatározza a koncepció elfogadására vonatkozó menetrendet is, mivel a 92. § (7) bekezdés kimondja, hogy a szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteti az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.

Az Szt. 92. § (3) bekezdés által előírt felülvizsgálat fő szervezete a helyi szociálpolitikai kerekasztal, melynek létrehozását az Szt. 58/B. § (2) bekezdése írja elő. A rendelkezés szerint a 2000 fő feletti lakosságszámú települési önkormányzat helyi szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre, különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére. A helyi szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, tagjai a helyi önkormányzat területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

Fenti jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel készült jelen szolgáltatástervezési koncepció, melynek elkészítése során az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Szociális Szolgáltatási Főosztálya által 2004-ben készített módszertani segédletet használtuk.

A koncepció tervezetének elkészítését követően a tervezetet véleményezte a helyi általános iskola, a helyi óvoda vezetője, továbbá a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezetője. Javaslataik beépítésre kerültek.

A szakmai egyeztetések után a tervezet – előterjesztés formájában – Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének illetékes szakbizottsága, a Humánügyi Bizottság elé került. A bizottság 2015. június 17-i ülésén 90/2015. (VI. 17.) számú határozatával a szolgáltatástervezési koncepciót a képviselő-testületnek elfogadásra javasolta. A szakbizottság álláspontjának ismeretében, véleménye figyelembevételével került az előterjesztés a Képviselő-testület elé. A Képviselő-testület az előterjesztést 2015. június 24-i ülésén megtárgyalta és 144/2015. (VI. 24.) számú határozatával elfogadta.

Az elfogadást követően az alábbi feladatok hárulnak a szolgáltatástervezési koncepció végrehajtásában résztvevőkre:
- az önkormányzat biztosítja a koncepció megvalósításához szükséges feltételeket, különös tekintettel annak pénzügyi kihatásaira;
- a helyi szociálpolitikai kerekasztal folyamatosan figyelemmel kíséri a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulását;
- a koncepció közzétételre kerül az önkormányzat honlapján;
- az önkormányzat – törvényi kötelezettségének eleget téve – kétévente felülvizsgálja és aktualizálja a koncepciót.

2. Elvi alapok

2.1 Jövőkép meghatározása (vízió)

Egy koncepció kiindulópontját jelenti a jövőkép meghatározása, melyben meghatározzuk azt, hogy hosszútávon hová szeretnénk eljutni. A jövőkép a szociális szolgáltatások fejlesztésének rendszerét jelenti, melyhez konkrét célokat és eszközöket kell rendelnünk.
Őrbottyán nagyközség 2013-ban várossá vált, ez pedig lehetőséget adhat arra, hogy a váci járás keleti csücskében térségi szerepkört alapozzon meg. A térségi szerepkör azt jelenti, hogy olyan feladatokat ellátását vállalja fel a város, melyet a környező települések nagyságuk, gazdasági helyzetük miatt nem tudnak. E térségi szerep több feladatra alapozódhat, lehetőségeink és a szükségletek összevetéséből meg kell találnunk azt a néhány fontosabb célt, melynek megvalósításával segítséget nyújthatunk a lakosságnak. Ilyen cél lehet a szociális biztonság megteremtése, hiszen az idős lakosság számának növekedése, a munkanélküliség arányának emelkedése, a családok helyzetének romlása egyre erőteljesebb válaszadást kíván meg az önkormányzatoktól, hiszen a lakosság szociális biztonsága érdekében az önkormányzatoknak hatékony, valóban megoldást jelentő lépéseket kell tenniük.
Fentiek figyelembevételével Őrbottyán szolgáltatástervezési koncepciójának jövőképét a következőképp fogalmazhatjuk meg:
Önálló intézmény keretei között – amennyiben gazdaságossági szempontok ezt megkívánják, más településekkel való társulással -, magas szakmai színvonalon megteremteni, elősegíteni és megőrizni a lakosság szociális biztonságát úgy, hogy a szolgáltatások biztosítása önkormányzati és nem önkormányzati szereplők rendszeres és hatékony együttműködésével valósuljon meg. Szakmai és gazdaságossági szempontok mérlegelésével, célként tűzhető ki, hogy – Őrbottyán térségi szerepének erősítésével párhuzamosan – a feladatokat más településsekkel társulás keretein belül lássa el.

2.2 Alapelvek

Jelen szolgáltatástervezési koncepció Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének 189/2013. (VII. 17.) számú határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programjában foglaltak szem előtt tartásával készült és tartalmában részben átfedi azt, hiszen a gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különösen a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és az idősek csoportjai – azok, akik szociális szempontból kiemelten támogatásra szorulnak.
Rögzíteni szükséges néhány alapelvet, melyet a szociális szolgáltatások biztosítása során mind a döntéshozók, a fenntartó, mind a szolgáltatási feladatot nyújtó, mind pedig a szolgáltatást igénybevevő alapvetően fontosnak, követendőnek tart.

Az önkormányzat a nyitott szociálpolitika megteremtésére és fenntartására, hiszen a tényleges igények felismerése, megismerése és a szolgáltatások nyújtása csak együttműködéssel, folyamatos kapcsolattartással, kommunikációval érhető el. Az önkormányzat nem kíván lemondani és természetesen nem is mondhat le a szociális biztonságért viselt felelősségéről, ugyanakkor fel kell ismernie azt, hogy a szolgáltatások biztosításában szerepet vállaló nonprofit, egyházi és egyéb szervezetekkel együttműködve, koordinálva tevékenységüket sokkal eredményesebb lehet, mint egyedüli szereplőként.

A szociális szolgáltatásokat, ellátásokat minden rászoruló bárminemű hátrányos megkülönböztetés nélkül veheti igénybe. Senkit se érjen, se faji, se etnikai, nemzetiségi, vallási, nemi, életkor, családi állapot, fogyatékosság vagy más okból fakadóan hátrányos megkülönböztetés. Őrbottyán elutasít minden előítéletet, a szolidaritás, a méltányos és rugalmas bánásmód és a pozitív diszkrimináció értékei mentén az esélyegyenlőség megteremtésére törekszik.

A helyi szociálpolitika elsődleges feladata a védelem, amely egyaránt jelenti az egyén, a család, a köz és a helyi társadalom védelmét. Az önkormányzat szociálpolitikája a helyi társadalom zavartalan együttélését, működését szolgálja. A szociális szolgáltatások és ellátások fókuszában az ember, az egyén, a közösség, a család és ezen belül kiemelkedően a gyermek áll.

A helyi társadalom nem pusztán az egy közigazgatási határon belül élők összessége, hanem egy olyan sokszínű, felnőttekből, gyermekekből, családokból, kisebb-nagyobb közösségekből álló szövet, melyben a magán- és a közérdek kettőssége mentén biztosítja az önkormányzat a helyi társadalom szereplőinek zavartalan együttélését. Ebben kiemelt jelentősége van az önkormányzat szociálpolitikájának, hiszen a szociális biztonság a zavartalan együttélés egyik alappillére.

2.3 Értékek meghatározása

Őrbottyán Város Önkormányzatának szociálpolitikája a szociális biztonság megteremtésére és folyamatos fenntartására irányul annak érdekében, hogy senki ne szenvedjen szükséget, továbbá azért, hogy ne fordulhasson elő az, hogy a szükséget szenvedők ellátás nélkül maradjanak.

Vannak bizonyos értékek, amelyeknek érvényesülniük kell a helyi szociálpolitikában, illetőleg a szociális szolgáltatások biztosítása során. Nagyon fontos érvényesülnie a relatív biztonság igényének, mely azt jelenti, hogy törekedni kell arra, hogy valamilyen negatív esemény bekövetkezésekor – például betegség, haláleset, munkahely elvesztése – az egyén vagy a család életszínvonala lehetőség szerint fenntartható legyen vagy legalább is ne süllyedjen túlságosan nagy mértékben. A legtöbb esetben az időben nyújtott segítség megakadályozza azt, hogy egyének vagy családok a tartósan hátrányos helyzetbe kerüljenek.

De még ennél is fontosabb a prevenció, a preventív segítségnyújtás erősítése, mellyel megelőzhetjük azon helyzetek kialakulását, melyek a szociális biztonság megbomlását eredményezik. Az önkormányzat által nyújtott szolgáltatások és ellátások elsősorban az utólagos korrekcióra koncentrálnak, a már kialakult helyzetben jelentenek támogatást.

Az önkormányzat által nyújtott ellátás, szolgáltatás legyen egyénre szabott, hiszen így biztosítható, hogy a rászoruló a helyzetéhez, a szükségleteihez leginkább igazodó, valódi segítséget jelentő ellátást kapjon. Ezzel összefügg az előző fejezetben kifejtett nyitott szociálpolitika alapelvvel, mivel lehet, hogy az egyén számára legoptimálisabb támogatást nem az önkormányzattól, hanem más szociális szereplőtől, szervezettől kaphatja meg. Ez elősegítheti a társadalmi integráció megvalósulását is.

A minőségi szolgáltatás, ellátás nyújtása érdekében törekedni kell arra, hogy nyitottak legyünk az innovatív megoldások, támogatási formák iránt, de figyelemmel kell lennünk a hatékonyság elvének érvényesítésére is, hiszen az önkormányzat rendelkezésére álló erőforrások végesek. Ennek okán az önkormányzatnak az erőforrások racionális, hatékony felhasználásával kell hatásos, tényleges segítséget nyújtania a szociálisan rászorultak számára.

2.4 Szolgáltatásszervezési koncepció célja

A szolgáltatástervezési koncepció célja az, hogy meghatározza azokat az alapelveket, irányokat és célokat, melyeket az önkormányzat a szociális szolgáltatások és ellátások biztosítása során érvényre kíván juttatni a szociális biztonság megteremtése érdekében.

A koncepció célja továbbá az, hogy az önkormányzat egyéb koncepcióival – különös tekintettel a helyi esélyegyenlőségi programra és a közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióra – összhangban olyan alapdokumentum készüljön, mely a döntéshozók és a szociális szféra szereplői számára képet nyújt a település ellátási kötelezettségének helyzetéről, feltárja a jelenlegi rendszer hiányosságait, meghatározza a szolgáltatások fejlesztésének irányait és feladatait az önkormányzat szabályozási hatáskörében, az ellátási kötelezettség szintjén és az intézményi szinteken.

2.5 Szolgáltatásszervezési koncepció feladata

A szolgáltatástervezési koncepció feladata a fenti célok függvényében az, hogy rávilágítson a jelenlegi szociális ellátórendszer hiányosságaira, kijelölve egyúttal a szociális biztonság megteremtésének és fenntartásának főbb irányait.
A már elfogadott koncepciókkal együtt kellő információt nyújt a döntéshozók számára bizonyos fejlesztési koncepciók, tervek, programok szükségességéről, irányt mutat azok kidolgozására.

2.6 Célterületek

Több olyan célterület, téma jelölhető meg, melyek közvetlenül vagy közvetve beavatkozási lehetőséget jelentenek az Önkormányzat számára a szolgáltatások fejlesztése során.
Az egyik elsődleges célterület a szociális szolgáltatások és ellátások működésének helyi szabályozásának kialakítása, mely egy település esetében a szociális ellátásokat szabályozó önkormányzati rendelet megalkotását és alkalmazását jelenti. Olyan szabályozás kialakítására kell törekedni, mely az alapelveknek és megfogalmazott értékeknek megfelelő, minden szociális jellegű ellátás és juttatás kritériumait, jellemzőit tartalmazza. Szükséges, hogy a szabályozás alkalmazható legyen, valódi segítséget jelentsen a támogatásra, szolgáltatásra szorulók számára. A szabályozási keret kialakítása a magasabb szintű jogszabályok mentén, az Önkormányzat költségvetési lehetőségeinek figyelembevételével történhet, arra törekedve, hogy a költségvetési források folyamatos bővítésével a célcsoportok köre is bővüljön.

Ilyen célterület továbbá a jelenlegi struktúra felülvizsgálata, fejlesztése, azoknak a lehetőségeknek az áttekintése, amelyek által a szociális ellátások biztonságosabban, gazdaságosabban, magasabb színvonalon biztosíthatók a rászorulók számára (önálló intézmény kialakítása, integráció közeli településekkel, stb.)
E célterület kapcsán foglalkozni kell a szakmai és intézményi feltételekkel is, elsősorban az infrastrukturális ellátottság vonatkozásában.

Megkerülhetetlen célterület a humán és pénzügyi erőforrások fejlesztése a szociális szolgáltatásokban, vagyis annak vizsgálata, hogy a célok megvalósításához a meglévő erőforrásokon felül milyen külső lehetőségekkel rendelkezik az önkormányzat. Törekedni kell arra, hogy minél több pályázati lehetőséggel tudjunk élni ezen a területen, fel kell kutatni és szélesíteni kell az adományozók körét, együttműködést kell kiépíteni alapítványokkal, melyek valamilyen formában támogatni tudják a szociális szolgáltatások fejlesztését.

Célterületként jelenik meg a település intézményeivel, civil szervezeteivel, a lakossággal való együttműködés feltételrendszerének, lehetőségének felülvizsgálata, a kapcsolattartók megjelölése, hiszen a társadalom aktív részvétele nélkül egy szociális háló kiépítése és működtetése nagyon nehéz. Fontos egy olyan kommunikációs csatorna kialakítása, mely nem csak egy adott probléma kapcsán, kampányjelleggel él, hanem folyamatosan lehetőséget jelent a problémák becsatornázására, az együttműködés biztosítására.

2.7 Célcsoportok

A szolgáltatástervezési koncepció célcsoportjait elsősorban a helyi esélyegyenlőségi programban is meghatározott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékossággal élők.
Ezen belül kiemelten kell figyelni az egyedülálló időskorúakra, hogy szükség esetén segítséget nyújtsunk az alapvető megélhetési, gondozási körülmények biztosításában. Nagy jelentőséggel bír a fogyatékossággal élők helyzete is, mivel róluk igen kevés információval rendelkezünk.
A gyermekek vonatkozásában különösen fontos a többgyermekes családok, a valamilyen okból veszélyeztetett gyermekek segítése, a gyermekét egyedül nevelő szülők támogatása annak érdekében, hogy megerősíthessék a szülői gondoskodáshoz, a család funkciójához szükséges feltételeket, hogy a krízishelyzetben hatékony támogatást kaphassanak, és így a gyermekek minden esélyt megkapjanak arra, hogy felnőtt életüket hátrányos megkülönböztetés nélkül kezdhessék.

Általánosságban célcsoportnak kell tekinteni minden olyan személyt, családot Őrbottyánban, aki szükséget szenved.

3. Helyzetkép

3.1 A település helyzetét bemutató általános adatok

Őrbottyán Város Közép-Magyarországon, Pest megyében, a Váci járásban, a budapesti agglomeráció külső gyűrűjében, a fővárostól észak-keleti irányban mintegy 30 km-re, a Nyugati Cserháthoz tartozó Gödöllői-dombság vonulatában helyezkedik el. Területnagysága 2737 hektár, népsűrűsége 259,079 fő/km^2.

Őrbottyán forgalmát alapvetően két hálózati szerepet játszó mellékút bonyolítja le, nem csak a főváros, hanem más központok felé, valamint a településen belül is. Az autóbusz közlekedés döntő részben a hálózati kapcsolatot biztosító országos közúthálózaton biztosított. A buszok járatsű-

rűsége kielégítő, és jól csatlakozik a vonatközlekedéshez. A Budapest-Vácrátót-Vác egyvágányú villamosított vasútvonal zónásított közlekedése óránként, csúcsidőben félóránként biztosítja a környező városok, illetve Budapest elérhetőségét. Helyi buszjárat jelenleg nem működik.

A KSH 2011. évi népszámlálási adatai szerint településünk 2622 lakásából 1950 lakás összkomfortos, 538 pedig komfortos. A félkomfortos lakások száma mindössze 58, vagyis az össz-lakásállománynak alig 2,21%-a, a komfort nélküli lakások aránya pedig 2,36%-os (62 lakás). Szükség- és egyéb lakásszám 16. Az adatok alapján azt mondhatjuk, hogy az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma nagyon alacsony, a probléma nem releváns.
A település területe 2738 hektár, melynek zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelynek tekinthető a Kvassay telep. Tanyák, puszták, külterületi lakott helyek nem jellemzők. Minden lakás ellátott árammal, gáz a település nagy részén be van vezetve, amennyiben nincs, annak anyagi okai vannak. A KSH adataiból kivehető, hogy a település nagy hányada csatornázott. A városban telepek, szegregátumok kialakulása nem figyelhető meg.
Önkormányzatunk a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítja az egészségügyi alapszolgáltatásokat. Két önálló, területi ellátási kötelezettséggel rendelkező háziorvosi praxisa kielégíti a lakossági igényeket, mindenki hozzáfér az ellátáshoz. A gyermekek ellátását egy gyermekorvos és két védőnő biztosítja. Fogászati alapellátás tekintetében szintén egy praxist alkot a település. A városban egy gyógyszertár működik. Településünkön sem önkormányzati fenntartású, sem más fenntartásában lévő szakellátó intézmény nem működik, ilyen szolgáltatásokat a környező városokban vesz igénybe a lakosság.
Őrbottyán az óvodai nevelés feladatait társulás keretében látja el, az Őrbottyáni Napközi Otthonos Óvoda 4 különálló épületben (1 központi, 2 tagóvoda, 1 telephely) működik, bölcsődei ellátás jelenleg nincsen a településen. Az intézmény szinte a teljes gyermeklétszámot fogadni tudja. A közoktatási feladatokat a már állami fenntartásban lévő – de az önkormányzat által működtetett Kvassay Jenő Általános Iskola látja el, mely már egyre nehezebben tudja a növekvő gyermeklétszám miatti igényeket kielégíteni. Településünkön szakközépiskola vagy gimnázium nem működik, a gyermekek egy része Vácra, másik részük Budapestre, Gödöllőre jár középfokú iskolába.
A városban a katolikus egyháznak, a református egyháznak, illetve a baptista egyháznak is van gyülekezete, legjelentősebb hagyománya az evangélikus vallásnak van Őrbottyánban.
Őrbottyánban egy közművelődési intézmény működik, könyvtárral. A szabadidő eltöltésére a sportlétesítmények állnak a lakosság rendelkezésére, közösségi színtérrel a település nem rendelkezik.
Városunk a Váci Rendőrkapitánysághoz tartozik, az őrbottyáni rendőrőrs pedig térségi feladatot lát el, 2013-től már csak 6 település tartozik az irányítása alá: Őrbottyán, Csomád, Vácrátót, Vácharyán, Kisnémedi, Püspökszilágy. A feladatok ellátása során együttműködik az önkormányzat közterület-felügyelőjével, továbbá a településen működő Polgárőr Egyesülettel.
A település növekvő népességéhez képest a munkahelyek számának gyarapodása mindig mérsékeltebb maradt. A munkanélküliségi ráta a gazdasági válság ellenére is alig emelkedett (3,5 %-ról 4,68 %-ra). Ennek oka a magas vállalkozói aktivitás is. 1000 lakosra 2010-ben 128 vállalkozás jutott. Az érték folyamatosan növekszik, a regisztrált vállalkozások száma igen intenzíven gyarapodott az utóbbi évtizedben.

3.2 Demográfiai adatok

A város demográfiai adatait bemutató táblázatból jól látható, hogy Őrbottyán állandó lakossága (és lakónépessége is) 2000 óta folyamatosan emelkedett. 2013. év volt az első olyan esztendő, amikor a lakosság száma kis mértékben csökkent. A csökkenés nem számottevő és a 2014. évi statisztikai adatok szerint nem tendenciózus jellegű, mivel az állandó lakosság száma ismételten emelkedett.

	Állandó lakosság			Lakónépesség		
	Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt
2014	3575	3630	7205	3599	3642	7241
2013	3570	3612	7182	3598	3624	7222
2012	3576	3624	7200	3630	3651	7281
2011	3539	3602	7141	3622	3678	7300
2010	3478	3575	7053	3553	3657	7210
2009	3417	3515	6932	3480	3595	7075
2008	3354	3451	6805	3420	3530	6950
2007	3224	3339	6563	3285	3415	6700
2006	3096	3190	6286	3121	3255	6376
2005	2960	3060	6020	2964	3081	6045
2004	2893	2979	5872	2872	2994	5866
2003	2806	2868	5674	2843	2941	5784
2002	2686	2780	5466	2730	2852	5582
2001	2520	2644	5164	2366	2524	4890
2000	2474	2555	5029	2563	2633	5196

Az állandó lakosság nemenkénti és korcsoportonkénti bontása megmutatja azt, hogy a 0-6 év közötti korosztály létszáma csökkent folyamatosan és jelentős mértékben, ami egyfelől azt jelentheti, hogy csökkent a gyermekvállalási kedv Őrbottyánban, másfelől azt, hogy városunk kevésbé vonzó település a kisgyermekes családok számára.

	0-6 éves			7-14 éves			15-18 éves			19-100 éves		
	Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt
2014	297	262	559	325	348	673	169	163	332	2784	2857	5641
2013	311	267	578	309	341	650	176	164	340	2774	2840	5614
2012	331	286	617	308	343	651	167	154	321	2770	2741	5511
2011	325	302	627	307	333	640	166	164	330	2741	2703	5444
2010	321	307	628	302	333	635	169	155	324	2686	2780	5466
2009	307	309	616	320	328	648	157	161	318	2633	2717	5350

Az élveszületések száma folyamatos csökkenést mutat, a halálozások számának alakulásából következtetés nem vonható le. A házasságkötések száma nagyjából állandó az évek során

	Élveszületések száma	Halálozások száma	Házasságkötések száma
2013	50	56	20
2012	67	80	26
2011	70	63	22
2010	81	60	20

A lakosság család állapot szerinti megoszlása azt mutatja, hogy csökkent a házasságban élők száma, míg az egyedülállók száma folyamatos emelkedést mutat. Az özvegyek között körülbelül ötször akkora a nők aránya, jó részük valószínűsíthetően az idősebb korosztályba tartozik, így nagyobb arányú az egyedül élő, idős nők aránya, akik fokozottabban szorulhatnak támogatásra.

Családi állapot megoszlása															
	Hajadon, nőtlen			Házas			Özvegy			Elvált			Nem ismert		
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
2014	1733	1442	3175	1440	1438	2878	77	382	459	281	352	633	43	16	59
2013	1717	1432	3149	1459	1445	2904	74	372	446	277	344	621	42	19	61
2012	1714	1434	3148	1469	1454	2923	75	379	454	276	336	612	41	21	62
2011	1675	1411	3086	1466	1460	2926	75	386	461	277	324	601	45	21	66
2010	1628	1381	3009	1461	1474	2935	70	384	454	275	316	591	43	20	63

Az öregedési index azt mutatja, hogy Őrbottyán lakossága folyamatosan öregszik, sajnos a 2010-ben induló folyamat tendenciózusnak tekinthető. Ennek következtében egyre nagyobb felelősség hárul az Önkormányzatra abban a tekintetben, hogy a rászoruló időskorúak ellátására, anyagi, mentális, kulturális stb. támogatására fokozott figyelmet fordítson.

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	545	929	58,7%
2008	711	1224	58,1%
2009	738	1264	58,4%
2010	791	1263	62,6%
2011	819	1267	64,6%
2012	863	1268	68,1%
2013	910	1228	74,1%
2014	962	1232	78,1%

3.3 Foglalkoztatottság helyzete, jövedelmi viszonyok

A fővárostól való távolsága kedvez a foglalkoztatottságnak. A teljes lakosság mintegy 40 %-át teszik ki a foglalkoztatottak. A munkanélküliség folyamatosan alacsony maradt, Budapest és Gödöllő közelsége miatt a munkanélküliség az országos átlagtól alacsonyabb. A lakók saját tulajdonú ingatlanokban laknak, s mezőgazdasági kiegészítő tevékenységet végeznek.

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	2464	2501	4965	62	2,5%	57	2,3%	119	2,4%
2009	2481	2532	5013	89	3,6%	89	3,5%	178	3,6%
2010	2509	2578	5087	109	4,3%	97	3,8%	206	4,0%
2011	2527	2629	5156	107	4,2%	106	4,0%	213	4,1%
2012	2509	2606	5115	121	4,8%	102	3,9%	223	4,4%
2013	2476	2578	5054	85	3,4%	81	3,1%	166	3,3%
2014	2467	2544	5011	77	3,1%	77	3,0%	154	3,1%

A nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökken, ugyanakkor a nem regisztrált munkanélküliekről adatokkal nem rendelkezünk. Az álláskeresők mintegy harmada alap-, majdnem kétharmada pedig középfokú végzettséggel rendelkezik. A diplomások aránya az

álláskeresők között csekély, a tartósan munka nélkül lévők között pedig lényegében elhanyagolható.
Őrbottyán Város Önkormányzata a 2009. január 1-jétől életbe lépett szabályozásnak megfelelően, a foglalkoztatottság szempontjából hátrányos helyzetű munkaképes személyek részére megszervezi a közfoglalkoztatást. A közfoglalkoztatottak számát a Regionális Munkaügyi Központtal egyeztetve határozzuk meg. Ez a létszám átlagosan évente 14 fő közfoglalkoztatottat jelent. Az elmúlt évekhez viszonyítva nőtt az igény a munkaképes korú, munkanélküli lakosság körében a közfoglalkoztatásban való részvétel iránt. Sajnos az önkormányzatnak nem áll módjában az igényeket teljes körűen kielégíteni, tekintettel arra, hogy plusz saját költségvetési forrást nem tudunk rá teremteni.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők				**15-64 év közötti lakónépesség**
	Férfi	Nő	Összesen	
2013	691	910	1601	5054
2012	697	911	1608	5115
2011	706	914	1620	5156
2010	672	879	1551	5087

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya az aktív korú lakossághoz viszonyítva kb. 30%-os.

3.4 A szociális ellátások jellemzői a településen, aktuális adatok

3.4.1 Az ellátási kötelezettség jelenlegi állapota

Az Szt. 86. § (1) és (2) bekezdése alapján a személyes gondoskodást jelentő ellátások közül biztosítja az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést és az idősek nappali ellátását. Őrbottyán jelenleg nem lát el önként vállalt szociális szolgáltatásokat, de a Helyi Esélyegyenlőségi Program keretében célként jelölte meg a bölcsődei ellátás biztosítását.
Az étkeztetést, a házi segítségnyújtást és a családsegítést jelenleg szakfeladaton, önálló szakmai egységek útján látja el az Önkormányzat. Az étkeztetést a gyermekétkeztetési feladatokat ellátó saját konyhán keresztül biztosítjuk, magas színvonalon, az igénybevevők elégedettek az étkezés minőségével.
A házi segítségnyújtás és a családsegítés feladatait, a gyermekjóléti szolgáltatással együtt a jogszabályoknak megfelelő végzettséggel rendelkező szakmai vezető és közalkalmazottak látják el.
Idősek nappali ellátását szerződéses feladatellátás kereteiben nyújtjuk, de jelenleg nincs igénybevevő.

3.4.2 Pénzbeli ellátások

A pénzbeli ellátásokban részesülők számának meghatározása a jogszabályváltozások (hatáskörök megváltozása, ellátás formájának megváltozása) miatt nem eredményez olyan adatokat, mely lehetővé tenné érdemi következtetések levonását. Mindazonáltal azt jelzik, hogy a szociális ellátásra jogosultak számában, arányában jelentős mértékű változás nem következett be, sem negatív, sem pozitív irányban.

Jegyzői (majd járási hivatal) hatáskörben nyújtott pénzbeli ellátások:

	Rendszeres szociális segély (évi átlag fő)	Időskorúak járadéka (évi átlag fő)	Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (havi átlag fő)	Ápolási díj (évi átlag fő)	Lakásfenntartási támogatás
2014	9	n. a.	31	n. a.	37
2013	6	4	37	34	43
2012	8	4	39	24	41
2011	12	4	30	21	31
2010	5	2	-	22	21

Önkormányzat által nyújtott pénzbeli ellátások:

	Méltányos ápolási díj	Átmeneti segély (önk. segély) (esetszám)	Rendkívüli gyv. támogatás	Temetési segély
2014	14	62	-	6
2013	11	64	159	9
2012	7	61	194	18
2011	5	106	125	6
2010	4	97	94	4

3.4.3 Természetben nyújtott szociális ellátások

A képviselő-testület a szociális gondoskodásról helyi szabályairól szóló önkormányzati rendelet megalkotásakor fontos célnak tekintette azt, hogy a nyújtott ellátás, támogatás minél célzottabban, a lehető leghatékonyabb módon jusson el az arra rászorulóknak. Ennek érdekében az önkormányzat által nyújtott segély természetbeni juttatásként is adható, amennyibe a döntéshozók ezt a formát megfelelőbbnek tartják. Leggyakrabban tüzelőt (tűzifa) vásárol az önkormányzat, továbbá Erzsébet utalvány formájában biztosítja a támogatást.
Természetbeni ellátási formaként jelenik meg a helyi rendeletben a gyermekétkeztetés térítési díjának kifizetése, mellyel azon családoknak kíván segíteni az önkormányzat, akik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény törvényi feltételei alól valamilyen oknál fogva kiestek, de mégis segítségre szorulnak.
Természetben nyújtott ellátásnak minősül a köztemetés is, melyet a törvényi szabályozás figyelembevételével nyújt az önkormányzat. A köztemetések számában nem figyelhető meg növekvő vagy csökkenő tendencia: 2009. évben 1 fő, 2010. évben 5 fő, 2011. évben 2 fő, 2012. évben 6 fő, 2013. évben 4 fő, míg 2014-ben 4 fő esetében volt szükség a közköltségen történő eltemettetésre.

A szociális ellátórendszer 2015. évi változásaival összefüggésben az Önkormányzat helyi rendelete alapján – a méltányossági közgyógyellátás helyett – természetben járul hozzá a rászorulók gyógyszerkiadásainak viseléséhez. A támogatást a társadalombiztosítási támogatásba befogadott gyógyszer kiváltásához lehet igénybe venni, a havi rendszeres gyógyszerszükségletet a háziorvos igazolja.
A szociális törvény 2015. évi változásai miatt az adósságkezelési szolgáltatás helyett települési támogatás formájában nyújtható támogatás a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére. Jelenleg önkormányzatunk ilyen támogatási formát nem nyújt, de a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez hozzájárul. A helyi rendeletünk alapján megállapítható támogatás természetben nyújtható, közvetlenül a közmű szolgáltatók felé utalja a támogatás összegét az Önkormányzat.

3.4.4 Szociális szolgáltatások

Az önkormányzat jelenleg az Szt. szerinti kötelezően biztosítandó szociális alapszolgáltatásokat 2014. január 1-től önállóan, önkormányzati szakfeladatként biztosítja:

a) Étkeztetés:

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló 3/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet alapján biztosítjuk a napi egyszeri meleg étkezést azon szociális rászorult számára, aki átmeneti vagy krónikus betegség miatt megromlott egészségi állapotú vagy fogyatékossággal élő vagy pszichiátriai beteg vagy hajléktalan.

A szociális étkeztetést jelenleg 18 fő veszi igénybe, az igénybevevők neme és korösszetétele az alábbiak szerint alakult a 2014. évben:

	0-39	40-59	60-69	70-79	80-89	90 felett	Összesen
Nő	2	3	3	1	2	1	12
Férfi	0	4	2	1	1	0	8
Összesen	2	7	5	2	3	1	20

Az étkeztetés az önkormányzat saját konyháján keresztül történik, az igénybe vevők mind a mennyiséggel, mind pedig a minőséggel elégedettek. Amennyiben a rászoruló egészségi állapota megkívánja, az önkormányzat biztosítja a házhozszállítás lehetőségét is.

b) Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A városban a szolgáltatást igénybe vevők száma és összetétele az alábbiak szerint alakult a 2014. évi statisztikai adatok szerint:

	0-39	40-59	60-69	70-79	80-89	90 felett	Összesen
Nő	0	1	1	2	2	1	7
Férfi	0	1	0	2	2	0	5
Összesen	0	2	1	4	4	1	12

c) Családsegítés:

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat a vonatkozó ágazati jogszabályok által előírt szakmai létszámmal működik, a munkatársak rendelkeznek a tevékenység ellátásához szükséges képzettséggel, ezen felül nagy szakmai tapasztalattal rendelkeznek, személyes kompetenciájuk, helyismeretük nagyban emeli a munka szakmai színvonalát.
A gyermekjóléti szolgálat által nyújtott szolgáltatásban 2013. évben az 1606 fő 0-17 éves korosztály közül alapellátás kereteiben 30 gyermek részesült, a védelembe vett gyermekek száma 3 fő, míg a kezelt problémák száma 55 volt.
A családsegítés szolgálathoz a 7141 fős lakosságból 2013. évben 413-an fordultak, 2014-ben a szolgálatnál 627 régi kliens fordult meg, az új kliensek száma meghaladta a 400 főt.

d) Idősek nappali ellátása:

Őrbottyánban nappali ellátást nyújtó intézmény nem működik, feladatellátási szerződés keretei között látjuk el ezt a feladatot, jelenleg nincs igénybevevő.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2013. december 31-ig működött településünkön, az idősödő lakosságra tekintettel törekszünk arra, hogy a szolgáltatást ismét nyújtani tudjuk az arra rászorulóknak. Településünk speciális alapellátási szolgáltatásokat (támogató szolgálat, közösségi pszichiátriai ellátás, utcai szociális munka) nem lát el, továbbá szakosított ellátási formákat sem biztosít az önkormányzat. A támogató szolgálat vonatkozásában Vác városához tartozunk.

4. Feladatok, fejlesztési irányok a szolgáltatások biztosításának egyes szintjein

A koncepció ezen fejezetében a meghatározott vízió, jövőkép megvalósításához kapcsolódó feladatokat kívánjuk bemutatni, megpróbálva átfogni a különböző végrehajtási szinteket és az egyes szintekre lebontani a feladatokat.

4.1 Az önkormányzat szabályozási hatáskörében

Egy új intézmény létrehozása átgondolt és előkészített lépés kell, hogy legyen. Számos szempontot, tényezőt kell figyelembe venni, mérlegelni, a jogszabályokat éppúgy, mint a város teherbíró képességét, a személyi feltételeket, a fenntarthatóság, a működőképesség aspektusait.
Az új önálló intézmény megalapítása a vonatkozó jogszabályok, törvények és rendeletek mentén történik. A Magyarországi helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41. § (6) bekezdése szerint a képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására költségvetési szervet alapíthat. A költségvetési szerv létrehozásának feltételeiről az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) rendelkezik, továbbá részletszabályokat tartalmaz az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet is.

Egy önálló költségvetési szerv létrejötte a szociális szolgáltatások vonatkozásában egy újfajta struktúrát hoz létre, mely új szabályozási feladatokat jelentene a fenntartó önkormányzat számára. A szabályozási feladatkör keretében újra kell szabályozni azon önkormányzati rendeleteket, melyek a szociális szolgáltatások igénybevételét tartalmazzák, tovább azon rendeleteket is, mely az önkormányzat szervezeti és működési szabályaival vannak összefüggésben. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet kötelező előírásai alapján az intézménynek rendelkeznie kell többek között:

- működési engedéllyel,
- alapító okirattal,
- szervezeti és működési szabályzattal,
- szakmai programmal,
- iratkezelési szabályzattal,
- anyaggazdálkodási, leltár és selejtezési szabályzattal és a
- műszaki ellátást érintő szabályzatokkal.

A személyi feltételek kialakítása az ágazati jogszabályok mentén történik, melynek természetesen költségvetési vonatkozása is van, hiszen a munkavállalók bérének fedezetét az önkormányzat költségvetésének terhére kell biztosítani.
A személyi feltételek megteremtése során a legfontosabb teendő az intézményvezető kiválasztása, mely a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 83/A. §-a értelmében a képviselő-testület hatásköre. A pályázati kiírás előkészítése a Polgármesteri Hivatal szabályozási feladatai közé sorolható.

Ahhoz, hogy az új intézmény a jogszabályban előírt szakmai feltételeket teljesítve működhessen az önkormányzatnak, mint fenntartónak az infrastruktúrát is meg kell teremtenie. Ez esetükben nem pusztán a munkavégzéshez szükséges eszközök beszerzését jelenti, hanem az intézmény elhelyezését szolgáló épület felújítását is. Meg kell azt is vizsgálni, hogy az intézmény elhelyezése beilleszthető-e a település egészét érintő infrastrukturális átalakításába, melynek célja az lenne, hogy Őrbottyán szerkezeti adottságait figyelembe véve a közintézmények a lakosság – legalább nagy része számára – minél egyszerűbben elérhetők legyenek.

Az önkormányzatnak tehát fenntartói minőségében gondoskodnia kell az új intézmény jogi, pénzügyi, szakmai, személyi és infrastrukturális alapfeltételeinek megteremtéséről. Különös tekintettel a fent már említett Áht-ra, mely kimondja, hogy költségvetési szerv akkor alapítható, ha a közfeladat alaptevékenységként való ellátása ekként biztosítható, a működéséhez szükséges feltételek adottak, az ellátandó feladat hatékonyan teljesíthető és a költségvetési szerv működtetéséhez szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre áll.

Az új intézmény működéséhez természetesen új működési engedély megszerzése szükséges, mely eljárást az önkormányzatnak, mint fenntartónak kell kezdeményeznie a Pest Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályán.

Az intézmény kialakítása fokozott együttműködést igényel a Polgármesteri Hivatal, a Képviselő-testület, a Helyi Szociálpolitikai Kerekasztalban helyet foglaló szervezetek és személyek részéről. A nem önkormányzati szereplők részvételét az együttműködésben, az ellátások biztosításában az új intézményen keresztül szeretnénk megvalósítani, melynek jól körülhatárolt, de a gyakorlatban alkalmazható szabályozási keretet kell kialakítani.

4.2 Önkormányzati ellátási szintű feladatok

Jelenleg önkormányzatunk az Szt. által kötelezően ellátandó szolgáltatásokat nyújtja a 2.4 pontban kifejtettek szerint.
A szolgáltatások igénybevételének feltételeit, az eljárási szabályokat önkormányzati rendelet tartalmazza. Az egyes ellátások körében nagymértékű szabálymódosításra nincsen szükség, a szükségleteket és az önkormányzat teherbíró képességét egyaránt figyelembevevő feltételrendszer jelenleg megfelelő, a gyakorlati tapasztalatok alapján kisebb kiegészítések javíthatnak az ellátás biztosításának színvonalán. Az önkormányzatnál dolgozó munkatársak és az ellátásra esetlegesen rászoruló lakosokkal kapcsolatba kerülő személyek, pl. háziorvosok folyamatosan figyelik a jogszabályok alkalmazása során megjelenő esetleges problémákat és jelzik amennyiben módosítási szükség áll fenn.
A házi segítségnyújtásnál megfontolandó a közérdekű önkéntes tevékenység végzésének bevezetése, mivel sok esetben szakmai képzettséget nem igénylő munkával is segíteni lehetne a rászorulók problémáim. Természetesen ebben a kérdéskörben kiemelt jelentősége van a bizalmi faktornak, hiszen többnyire egyedül élő, idős, beteg emberekről beszélünk, akiknek a szolgáltatás igénybevételéhez a gondozót be kell engednie a házába, a privát szférájába.
Pályázati lehetőségek tükrében fejlesztési irányként határozható meg a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítése az idősek és a fogyatékkal élők számára.
A gyermekjóléti szolgáltatások területén egyértelmű igény jelenik meg a pszichológus által nyújtott támogatásra.
A családsegítés tekintetében ki kell alakítani azokat a szolgáltatásokat, amelyek a munkaerő-piaci reintegrációt, illetve a munkajövedelemhez jutást elősegítik, mivel ma a legnagyobb problémát a családok számára a munkahely elvesztése, illetve a munkába való visszakerülés jelenti.

Az idősek nappali ellátására jelenleg nincs igénylő, de az új intézmény létrehozásával – mely feltételezi a megfelelő épület biztosítását is – már kialakítható egy a jogszabályi feltételeknek megfelelő, a szükségleteket kielégítő ellátási hely. A tényleges ellátási formáról az Önkormányzat a jelenlegi feladatellátási szerződés alapján nyújtott ellátás értékelését követően, a szakmai és a gazdaságossági szempontok mérlegelésével fog dönteni.
Egyéb, speciális ellátási formák nyújtására önálló intézményt nem szükséges létrehozni, elegendő az, hogy a kapott szakmai, emberi és anyagi támogatás révén elősegítsük a speciális ellátást nyújtó intézmény szolgáltatásának igénybevételét.

4.3 Intézményi szintű feladatok

Az új intézmény vezetőjére jelentős feladat hárul az intézmény alapfeladatát jelentő szociális szolgáltatások színvonalas működtetésében. Az önkormányzat által biztosított kiindulási keretek között folyamatosan azon kell dolgoznia, hogy a működéshez szükséges személyi állomány magasan képzett legyen. Az intézmény költségvetésének tervezésekor kiemelt figyelmet kell arra fordítania, hogy az ágazati információs, adatszolgáltatási rendszer működtetéséhez szükséges elengedhetetlen technikai feltételek biztosítva legyenek.
A szakmaiság érdekében szupervíziós lehetőséget kell biztosítani az intézmény szakmai munkát végző dolgozói számára.

Szintén az intézményvezető felelőssége az intézmény jogszabályoknak megfelelő működéséhez kötelezően előírt alapdokumentumok elkészítése: szakmai program, iratkezelési szabályzat, anyaggazdálkodási, leltár és selejtezési szabályzat, műszaki ellátást érintő szabályzatok.

Mivel az önkormányzat céljai között az is szerepel, hogy olyan szolgáltatásokat is nyújtson a lakosság számára, melyek törvény szerint nem kötelezőek, ezért a szolgáltatások iránti igényeket fel kell mérni. Szükségletfelmérés kell, hogy megelőzze a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bevezetését (helyi esélyegyenlőségi programban megfogalmazottakkal összhangban). Az egyes célcsoportok vonatkozásában is felméréseket kell végezni (pl. hajléktalanok), így egy szociális térkép kidolgozása elengedhetetlen, mely a helyi esélyegyenlőségi program végrehajtásában is kiemelt fontosságú.
Szakmai előkészítést igényel a kapcsolattartási ügyelet vagy a helyettes szülői hálózat kialakítása, feltételeinek megteremtése, továbbá a munkaerő-piaci reintegrációt elősegítő technikák alkalmazása (pl. csoportfoglalkozások).

Tekintettel arra, hogy a szolgáltatások biztosításának célja Őrbottyán lakossága szociális biztonságának megteremtése és fenntartása, az intézményvezető hangsúlyos szerepet játszik abban, hogy az igénybe vehető szolgáltatásokat a lakosság megismerhesse. Az intézményvezető feladata elkészíteni egy intézményt bemutató, annak alapadatait, tevékenységét tartalmazó ismertetőt. Elengedhetetlen, hogy az egyes szolgáltatásokról, az igénybevételhez kapcsolódó főbb eljárási szabályokról a lakosság széles körben, érthető nyelvezeten tájékoztatást kaphasson. Ezt az ismertetőt el kell helyezni az önkormányzat honlapján.
Szintén kiemelt feladata az intézmény vezetőjének, hogy rendszeres és hatékony együttműködést építsen ki a szociális ellátórendszerben vagy annak határterületén dolgozó, tevékenykedő szervezetekkel, személyekkel.

4.4 Közreműködők az előkészítés, a végrehajtás és az ellenőrzés szakaszaiban

A koncepcióban meghatározott cél megvalósításának előkészítésében a legnagyobb szerep az Őrbottyáni Polgármesteri Hivatalt vezető jegyzőre és az Őrbottyáni Családsegítő és Gyermekjólé-

ti Szolgálat szakmai vezetőjére hárul, hiszen az ő feladatuk az intézmény létrehozásához szükséges képviselő-testületi döntés szakmai és jogi megalapozása. A Pest Megyei Kormányhivatallal való egyeztetések lefolytatása elengedhetetlen a működési engedély megszerzésével összefüggésben.
Az intézmény létrehozásával összefüggő költségvetési kihatások megtervezése a szakmai vezető és az Önkormányzat gazdasági vezetőjének felelőssége, a végső döntést a képviselő-testület hozza meg a szükséges költségvetési fedezet biztosításával.

Az új intézmény vezetésére kiválasztott intézményvezető feladata az intézmény szakmai irányítása, melynek során az önkormányzat által ellátott szociális feladatok ellátását, a különböző koncepciókban megfogalmazott alapelvek mentén végrehajtandó helyi szociálpolitika mind erőteljesebb és szakmaiabb képviseletét kell megvalósítania.

A koncepcióban megfogalmazott cél megvalósítása, működtetése és annak ellenőrzése az önkormányzat illetékes szakbizottsága, a képviselő-testület, a polgármester, a jegyző és a szakmai vezető/intézményvezető együttműködését igényli.

4.5 A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények

A szolgáltatástervezési koncepció megalkotásával keretet adunk azon alapelvek érvényesülésének, melyek a helyi szociálpolitika alapjait jelentik. A koncepcióban megfogalmazott cél megvalósításával átláthatóbbá, egységesebbé válhat a szociális szolgáltatások nyújtásának rendszere. A szükségletek és a költségek kiszámíthatóbbak, tervezhetőbbek lesznek, erőteljesebben jelenhet meg az ágazat szolgáltatás- és minőségfejlesztése.
Egységesebb arculat építhető a szociális szolgáltatások köré, mely a kommunikációs tevékenységre is pozitív hatást gyakorolna. Könnyebbé válna a különböző érdekek becsatornázása, egyeztetése és beépítése az önkormányzat döntéshozatali mechanizmusába.
Önálló intézményként a helyi szociálpolitika fenntartói és társadalmi megítélése növekedne, ismertebbé és elismertebbé válna az általuk végzett szakmai munka.
Nem utolsósorban Őrbottyán számára – a városi rang elnyerését követően – előrelépési lehetőséget jelentene a térségben betöltött szerepének növelésére.

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testülete 144/2015. (VI. 24.) számú határozatával elfogadta Őrbottyán Város Önkormányzat Szolgáltatástervezési Koncepcióját.

Kmetty Károly
polgármester

Őrbottyán Város Önkormányzata